
Saksbehandler: Frode Fossbakken
Arkivsaksnr.: 21/3031

Arkiv:

FRAMTIDENS HELSETJENESTER - UTVIKLING OG FRAMDRIFT

Vedlegg:

Matrise for framdrift av utredning av framtidens helse- og omsorgstjenester 2022-2024

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Sak 96/21 Framtidens helse- og omsorgstjenester (inkl rapport fra Ambia AS)

Sammendrag:

Kommunedirektøren legger fram et forslag til utvikling og framdrift for utredninger tilknyttet framtidens helsetjenester, i hht vedtak i KST-sak 96/21

Saksutredning:

Kommunestyret ba i sak 96/21 om Framtidens helse- og omsorgstjenester at Tjenesteutvalget skal legge fram «...en konkret tidsplan for videre arbeid med utredninger og tiltak, inkludert involvering- og medvirkningsplan, samt en vurdering av muligheter for regionalt samarbeid, særlig innen tjenesteinnovasjon og velferdsteknologi, til kommunestyremøtet i desember 2021.»

Kommunedirektøren har sett på behovet for oppfølging av den omtalte utredningen, samt behovet for ytterligere utredninger i årene som kommer. Det er også lagt opp til en «Omstilling og fornyingsprosess» i 2022, som er omtalt i budsjett og økonomiplan 2022-2025. Det er nødvendig å se disse tiltakene i sammenheng for å kunne bruke tilgjengelige ressurser på hensiktsmessig måte.

Vurdering:

Utredning «Framtidens helse- og omsorgstjenester 2021» legger opp til flere mulige tiltak for å styrke kommunens ressursfordeling inn i framtiden. I vedtaket er 2 tiltak prioritert; en tredje avdelingslederstilling ved Øyer helsehus, og opprettelse av en tildelingsenhet med 1,2 årsverk. Andre tiltak Ambia AS anbefaler Øyer kommune å se på er bl.a. overordnet helse- og omsorgsplan (jfr. Plan for livsløp) med tilhørende handlingsplan, strategisk kompetanseplan, systematisk tjenesteinnovasjon, utvidet bruk av velferdsteknologi, og informasjonsstrategi.

Arbeid med heltidskultur og rekruttering er også omtalt i rapporten/utredningen. Som en direkte følge av dette er det besluttet at Øyer kommune skal medvirke i prosjektet «Innovativ bemanningsledelse» som KS har startet opp. Vi bruker en avdeling ved Øyer helsehus som case, og vil ha fokus på alternative arbeidstidsordninger i prosjektet. Prosjektet vil involvere ledere på ulike nivå, samt verneombud, tillitsvalgte og ansatte. Prosjektet består av felles samlinger med andre kommuner, samt arbeid med egen case i samarbeid med konsulenter fra KS.

«Framtidens helse- og omsorgstjenester 2021» var begrenset til helsehus og hjemme-tjenesten. Det er ønskelig at det gjøres et tilsvarende arbeid med andre tjenesteområder – så som legetjeneste, helsestasjon, psykisk helse og rus, bofellesskap og miljøtjeneste. For å ikke gripe an for bredt deles disse opp i 2, og det settes av inntil ett år pr utredning. Mulig oppstart i løpet 2022 for en utredning innenfor legetjenesten, helsestasjon og PHR, og mulig oppstart i løpet av 2023 for bofellesskap og miljøtjenesten. Slikt utredningsarbeid forutsetter kjøp av eksterne tjenester for kartlegging og rådgivning, samt tilstrekkelig interne ressurser for egne prosesser.

Som en del av utredning av tjeneste for psykisk helse og rus skal det også utredes mulighet for lavterskel tilbud for ungdom og pårørende – som uttrykt i vedtak i FSK-sak 94/21. Her vil involvering av andre tjenester utenfor helse- og omsorgstjenestene være av stor nytte, og det vil også være naturlig å se denne saken opp mot den handlingsplan som skal skrives i forbindelse med oppvekstreformen som trer i kraft 1.1.22. Forebygging i denne sammenheng handler mer om tilrettelegging av samfunnet enn av tjenestene.

Mye av dette utredningsarbeidet griper inn i eksisterende planer, planer under utarbeiding, eller avdekker behov for nye planer. Planstrategien (vedtatt 27.5.21, sak 69/21) er ambisiøs både med tanke på framdrift og ressurstilgang. Utredningen i 2021, i tillegg til andre forhold, har lagt beslag på mye ressurser, som igjen har begrenset framdriften på noe planarbeid – bl.a. Plan for livsløp og Boligsosial plan.

Øyer kommune startet i 2019 opp sitt arbeid med kvalitetsreformen «Leve Hele Livet». Reformen skal jobbe med å møte framtidige utfordringer i samfunnet gjennom å sette et helhetlig livsløp i fokus for alle kommunens tjenester. En rik og verdig alderdom løses ikke av omsorgstjenestene i kommunen, men bygges gjennom livet ved en helhetlig tilnærming til utfordringene fra vugge til grav. Denne tankegangen er grunnlaget i den overordnede Plan for livsløp, og det jobbes godt i Øyer med involvering og forankring av dette. Leve Hele Livet-reformen er forlenget ut 2024, og det er planlagt et lokalt forankringsarbeid i løpet av 2022. Det skal forankres politisk gjennom et intensjonsvedtak, det skal forankres i tjenestene gjennom involvering, og det jobbes med frivilligheten gjennom tilrettelegging.

Rekruttering av kompetanse er en økende utfordring for kommunen – dette gjelder hele kommunen og ikke bare helse- og omsorgstjenestene. Det må utarbeides en helhetlig kompetanseplan som sikrer systematisk rekruttering av, og tiltak for å beholde, essensiell kompetanse. Kompetansekravene i kommunesektoren er skjerpet betraktelig de seneste årene, og kampen om spisskompetanse er stor. På enkelte områder vil det her være hensiktsmessig å samarbeide interkommunalt om ressurser, for å sikre at man skaper attraktive stillinger i et godt fagmiljø.

I arbeidet med «Framtidens helse- og omsorgstjenester 2021» ønsket tjenesteutvalget i sin behandling å ha god forankring hos innbyggerne i Øyer gjennom brukermedvirkning. Av smittevern hensyn lot det seg ikke gjennomføre å holde folkemøter, og forsøket med å bruke digitale løsninger frambrakte ikke stort engasjement. For framtidige utredninger må det jobbes med å tilrettelegge for medvirkning, både for innbyggere generelt, men også gjennom lag og foreninger som har særinteresse på enkelte felt. For utredninger av tiltak

som griper inn i kommunens tjenesteleveranse er det viktig at brukere og innbyggere ellers får anledning til å uttale seg og dette søkes løst gjennom direkte medvirkning, framfor å begrense innvirkning gjennom å kreve mer formelle høringsuttalelser. Det vil også være hensiktsmessig å oppsøke etablerte møteplasser for interessegrupper, framfor å basere seg på vilkårlig oppmøte på et åpent folkemøte. Ett eksempel kan være seniorgruppen ved den interkommunale Frisklivscentralen på Jorekstad.

Det er åpenbart at interkommunale løsninger vil tvinge seg fram på enkelte områder. Gjennom Helseregion Sør-Gudbrandsdalen og Helsefellesskapet vil tjenester spisses inn mot samarbeidet med helseforetaket, og der hvor det er naturlig å samarbeide vil det samarbeides. Utviklingen av regionalt samarbeid skal forankres også politisk gjennom interkommunalt politisk råd og andre samarbeidsarenaer. Det jobbes også med å informere bredere om det samarbeidet som allerede er etablert, både ovenfor politikere, men også til innbyggerne generelt.

Velferdsteknologi tildeles nå på lik linje med andre tjenester i Øyer kommune, og potensialet på dette området øker fra dag til dag. Øyer kommune er en del av det nasjonale velferdsteknologiprogrammet, og samarbeider direkte med andre kommuner i Innlandet (og utenfor) gjennom 12:1-prosjektet og andre konstellasjoner. En del av tankegangen om større bruk av teknologi tilrettelagt for våre innbyggere kommer gjennom innovasjon og tjenestedesign – hvor innbyggerne selv er med å definere behovet og designer løsninger. Her er det viktig at vi har både helse- og teknologikompetanse som samarbeider godt.

Kommunedirektøren ønsker en mest mulig helhetlig tilnærming til tjenesteutviklingen, og de utredninger som er nødvendig må forankres godt politisk og i organisasjonen ellers. Øyer kommune skal tilby tjenester til våre innbyggere, og vi klarer ikke bli gode om vi ikke ser hele mennesket og hele kommunens tjenesteapparat samlet. Derfor vil utviklingen av tjenester innenfor helse og omsorg også være en del av det helhetlige omstillingsarbeidet organisasjonen skal gjennom i løpet av 2022.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Kommunestyret tar framdriftsplan for utredningsarbeidet innen helse- og omsorgstjenestene til orientering.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Frode Fosbakken